

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 125.

25. Października 1822.

H. Latkowski

Wiadomości krajowe.

Uwiedomienie

C. K. Rządu krajowego.

Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 25. Sierpnia r. b. i stosownie do przepisów najwyższego uniwersału z dnia 3. Grudnia 1820 nadadł raczył Antoniemu Mohr uprzywilejowanemu fabrykantowi aksamitu i aksamitek w Wiener-Neustadt pod Nr. 5 mieszkającemu przywilej 5letni na poprawkę wyrobienia aksamitu i aksamitek, która co do istoty na tém zasadza się, że robi aksamit i aksamitki ziedwabiu lub bawełny na zwyczajnych warstatach ręcznych i wodnych, równie iak i na machinowych wodą pędzonych bez użycia do tego szpilek prostym sposobem, przez co czas do zapinania szpilek potrzebny oszczędza się, ieden robotnik więdniej iak przy zwykłym sposobie dwóch wyrabia, i aksamit równie tak czysty i trwały ale o wiele niższy, równiejszy a tém samém i mocniejsz iak dotąd wyrabia się.

(Artyk. nadesłany.)

Z Żółkwi d. 30. Września. — W ciągu dni czterech, w których Jego Excellencya Jaśnie Wielmożny Nayprzewielebniejszy JX. Arcybiskup Lwowski, Primas Galicyi, Andrzej Aloyzy Hrabia Ankwicz z okazji przedsięwziętej w tym miesiącu w Dekanacie Żółkiewskim kanonicznej Kościołów Wizyty, w tutejszym Cyrkularnym mieście bawił, gdzie pomimo zwykłych religijnych obrzędów, iako to: kazania, katechizacyi i udzielania Sakramentu S. Bierzmowania, nietylko w stan Parafii, Szkoły i Klasztoru XX. Dominikanów w wszelkim względzie ściśle wchodził, ale nadto przybytemu z C. K. Konwiktu Wiedeńskiego Alumnowi mnięjsze Świeceni, a dwóm Lwowskim Dyiecezjanom Subdykonat dawał, osobliwie dzień drugi rzonony kanonicznej Wizyty, to iest 22. Września, czyli Niedziela 17. po Świątkach dla mieszkańców tutejszego Cyrkulowego miasta wiekopomną zostanie. — W tym albowiem dniu Jego Excellencya naygorliwszy nasz Arcypasterz raczył zasłużonego wysoce w kraju i Duchowieństwie, a szczególniej w zaprowa-

zeniu istnących szkół Niemieckich, X. Jana Nepomcena Franciszka Hofmann, Proboszcza Łacińskiej Metropolitalnej Kapituły Lwowskiej, Doktora prawa kościelnego, C. K. Radcę i Examinów Kommissarza, w czasie Pontyfikalnej Celebry na Żółkiewskiego Opat, którą godność tenże od Najjaśniejszego Monarchy i Pana naszego iaz od niejakiego czasu naytąskawiej otrzymał, z zwyczajną uroczystością benedykować.

Zgromadzenie przy tym obrzędzie tym liczniejsze było z różnych Stanów, że wielu bardzo z sąsiedzkich okolic iuz od rana do tutejszego śpieszyli Kościoła, izby po odprawionej Spowiedzi i przyięciu Komunii S. z końcem solennej Arcypasterza Celebry, w czasie której JX. Kanonik Metropolitalny Lwowski i Examinator Dyiecezalny Ignacy Juchnowski i Doktor S. Teologii miał kazanie, — Sakrament S. Bierzmowania i Odpust zupełny otrzymali.

W dniu następującym zaraz nowo benedykowany JX. Opat odprawił za swych poprzedników w tymże Kościele solenną Mszę żałobną.

Cały ten uroczysty w dniach rzononych, obchod bndował wszystkich, wpaiał gęboko religijne uczucia, i zmuszał nieiako do serdecznych modłów za Nayukochańszego Naszego Monarchę, i naygorliwszego Arcypasterza, zostawiając niezatartą pamiętkę prac przez niego podjętych.

Z Wiednia d. 14. Października. — Dnia 11. b. m. o godzinie 6 z rana umarł z powszechném żalem całego C. K. najwyższego Dworu urodzony 25. Września r. b. Arcy-Xiążę Rudolf Franciszek syn Arcy-Xiążęcia Karola.

D. 12. po południu o godzinie 5 niesiono zwłoki zmarłego z pomieszkania Arcy-Xiążęcia do zamku i położono je w C. K. sali rycerskiej na przygotowaném do tego katafalku.

D. 13. o godzinie 6 po południu odbył się pogrzeb do Kościoła kapucyńskiego, gdzie zwłoki w C. K. nadwornych grobach złożono.

)(

Kurs Wiedeński z dnia 15go Października: Obligacye długu Stanu 6 procentowe w M. K. 86. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. K. 125. — Obligacye na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. K. 106 3/4. — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821 za 100 M. K. 106 1/2. — Kurs na Augsburg za 100 Kur. — Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 249 3/4. — Akcyje bankowe, jedna po 900 1/2 ZR. M. K.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Podług wiadomości z Buenos-Ayres z d. 15. Czerwca, prowincya Lima znajduje się w największej trwodze z powodu klęski zadanej oddziałowi 2000 ludzi z wojska republikańskiego dowodzonego przez Jenerała St. Martin; oddział ten rozstawiony był w Pisco, dla uważania poruszeń rojalistów; tam uderzono na niego i zupełnego rozproszono, przyczem dowodcy niebezpiecznie ranieni zostali. Odtąd Rojaliści, czynią codzień większe postępy w Peru i po całym kraju rozpisią kontrybucyją. San Martin chce sam wyruszyć przeciwko nim w pole. Zatargi zasze między nim a Lordem Cochrane, ieszcze załatwione nie zostały. Lord ten zając miał fregatę republikańską Mścicielkę stojącą w Gayaquil. Rząd w Lima myśli, iakby od podobnego losu ochronić drugą fregatę Prueba będącą w Callao.

Hiszpania.

Wiadomości z Madrytu d. 19. Września donoszą: »Proces przeciw uczestnikom powstania z d. 7. Lipca ciągle się toczy; w czasie niniejszym jest Parides sędzią instruceyynym, a pomyany nad Bidassoa Pułkownik gwardyi Hrabia Torre-Alta przez tegoż badany. — Siedmiu z Madrytu odeszłych gońców przeięli powstańcy; wysłani z Francyi tego samego doświadczyli losu; w górach Leonu odebrał Zalduwar żelazo z Andaluzyi inni zaś powstańcy owe z Asturyi nadesłane.«

Dziennik Touluzki zawiera następujące doniesienia z Seo d'Urgel: »Quesada i Trappista po otrzymanych rozkazach od rejency wrócili się do Col de Tromp (nad rzeką Noquera-Palar), gdzie zostawili część większą sił walczących. Quesada będzie dowodził prawem szrzydłem wojsko Katalonii i będzie miał pod sobą 800 ludzi nie licząc do tego gueryllasów krążących po wydzielonym mu obwodzie. Mina a urządzi wojsko swoje pod Lerydą. Podług niektórych miał rozpocząć swoje działania d. 17. Września; iego przednia straż złożona z 2400 pieszych a 400 konnych zaczęła wyruszać d. 16, ku Seo d'Urgel. Zdaie

się, że Quesada musiał o tém powziąć wiadomość, ponieważ udał się na swoje stanowisko. Lecz podług innego listu z Saragossy Mina chce oczekiwać ieszcze na nowe posiłki, chociaż ma już ze 12,000 pod swoim dowództwem; zdaie się, że rojalistów za bardzo mocnych trzyma. W Barcelonie, Taragonie i Mataro wysiadło na ląd czasami 5,000 Konstytucyonistów, w Tortozie oczekują 3,000. Bessieres, którego przed 14 dniami ogłaszone zabitym, przemknął się Trappiscie 5w iego pochodzie z Nawarry do Katalonii z 200,000 franków, które do wojska wiary należały; rejencya wyznaczyła cenę na iego głowę.

Riego w podróży swojej do Granady miał wpaść w ręce powstańców i zostać rozstrzelonym.

W Pampelanie naczelnik polityczny do surowych przystąpił kroków, ażeby zapobiedz, by powstańcy od gmin przyymowanymi albo wspieranymi nie byli. Przeciwnie działający podpadają ciężkim karom pieniężnym, a Alkaldowie są osobiście odpowiedzialni.

Alkald Villaviciozy (o mil-dwie od Madrytu) pomyany został i zaprowadzony do Stolicy z przyczyny, że nie oznaymit o przybyciu i o ciągłej bytności powstańców dowodzonych przez Atanazyusza Garcyię Kanonika Toledańskiego. Zapewniają, że w nocy z d. 19. Września zbliżył się Garcyia aż do mostu Segowii przypierającego prawie do murów miasta.

Król rozporządził, ażeby wszyscy dawniejsi paziowie i osoby umieszczone przy Królewskim dworze za rok ieden całą a za drugi półtowę tylko pensyi pobierali, a przeto, ażeby czas mieli o inne postarać się mieysca; po upływie czasu tego żaden nie będzie miał więcey przystępu do względów Królewskich, ani do opieki Rządu.

Wielka Brytania i Irlandya.

Goniec Angielski zawiera następujący adres od prawodawczego zgromadzenia wysp Jońskich do Króla, którymto adresem, iak Goniec powiada, chce iak naydobitniey usprawiedliwić się z potwarzy pism podburzających. Do Jego Królewskiej Mości Jerzego IV. Króla zjednoczonych Królestw Wielkiej Brytanii i Irlandyi i t. d. samowładnego Protektora połączonej Państw wysp Jońskich. N. Panie! Prezydent i współczłonkowie prawodawczego zgromadzenia połączonej Stanów wysp Jońskich proszą o pozwolenie, by mogli W. K. Mości złożyć swojego posłuszeństwa i przychylności dowód. Przy zamknięciu

pierwszego Parlamentu, trwającego na mocy Konstytucyi z roku 1817 przez lat pięć, mamy sobie za obowiązek i powinność oznajmić, że dobroliwne zamiary W. K. Mości dla tych Państw wykonane zostały w sposób naysposobniejszy, których skutkiem był interes i powszechne dobro tego kraju. W wyborze szanowanego i wyszczególniającego się męża, który mianowany został, ażeby WKMość na tych wyispach przedstawiał i w zatwierdzeniu naszey Konstytucyi; widziany niezaprzeczoną dowód przychylności Twoięy N. Panie ku temu ludowi. Scislemu wykonaniu tēy Konstytucyi winien jest spełnienie owych nadziei, któremi był napełniony, odkąd podobano się Boskię Opactwności Wyspy Jońskie poddać na zawsze pod wyłączną opiekę Brytańskiego Tronu. Taki jest sposób myślenia Reprezentantów Jońskiego Ludu, z którym rzuca się do nóg WKMości ci zaś, którzy przeciwnie twierdzą, nie są przyjaciółmi interesu ludu, ale wspieraczami niespokojności i nienakontentowania, ponieważ dochody Państwa nie mogły być dłużey łupem ich żądź drapieżnych. Oby Nayspotężniejszy, kierujący losami, słuchając modłów Twoiego Ludu Panie, długo nam jeszcze WKMość zachował i przy tylu wielkiego i wspaniałomyślnego Króla czynnach niosącey szczęśliwość iednēy części ziemi, oby także nie było zapomnienie odrodzenie Ludu Jońskiego to wyłączne dzieło Twoięy ręki Panie. — »Korfu d. 20. Maja 1822.« (podp.) Marino Veja, Prezydent. Deme Valsamachi, Sekretarz.

Francya.

Sąd (*Assis*) Wyższego Renu wydał d. 30. Września w sprawie Belfortskiego spisku taki wyrok na nieprzytomnych oskarżonych. Peugnet i Manoury, jako hersztów rokosz, Bruego, Desbordersa, Lacombeego i Petitjean; jako współwinnych skazani na śmierć. Beaume, że nie wydał spisku, skazany został na pięcioletnie więzienie i kary piędziedy 500 franków.

N. Pan na przedstawienie Ministra Sprawiedliwości wyrok śmierci wydany przez Sąd (*Assis*) w Poitiers na dwóch współwinnych Bertona, Fradyna i Senechaulta złagodzić raczył na karę więzienia; pierwszego skazał na lat dwadzieścia, a drugiego na lat 15.

Odrzuconą została d. 5. b. m. prośba kasacyjna sześciu w sprawie Bertonskiego spisku skazanych na śmierć: Bertona, Caffégo, Jaglina i tych obudwóch wyżey wspomnianych Fradyna i Senechaulta.

Podług zeznań urzędowych następujące pułki wojska Francuzkiego są już zpełna do-

liczone, a przeto nie będzie się przyymować do tychże żadnych ochotników. Przy gwardyi: sześć pułków piechoty, dragony, ulany, konni strzelcy, huzary i pułk oddziału artyleryi. Przy wojsku liniowem: dziesięć pułków dragonii, 24 pułków strzelców konnych, 6 pułków huzarów, batalion pontonierów, 3 pułki inżynierów, kompania cuvrierów inżynierii, szwadron oddziału inżynierii; wszystkie liniowe pułki piechoty, wyiawszy 14ty, 28my, 49ty, 53ci i 55ty; wszystkie lekkie pułki jazdy, wyiawszy, 10ty, 17ty i 19ty.

Włochy.

Królewic Szwedzki w podróży swoięy do Włoch przybył d. 24. Września do Florencyi. Następującego dnia Królewic Jmć w imieniu Jego Cesarzowic. Królewic. Mci W. Xięcia, powitany został przez Xięcia Rosigliosa, W. Ochmistra i odebrał odwiedziny od Jego Cesarzowic. Królewic. Mości Dzieczcznego Xięcia, Arcy-Xięcia Leopolda. D. 26. t. m. obiadował Królewic z rodziną W. Xięcia w pałacu letnim Poggio Imperiale, gdzie teraz Dwór W. Xięcia zabawia.

Królestwo Oboięy Sycylii.

Dziennik Królestwa Oboięy Sycylii (*Giornale del Regno delle due Sicilie*) zawiera następujący od Króla Oboięy Sycylii na d. 28. z. m. wydany Wyrok amnestyi:

»Ferdynand I., z Bożey Łaski Król Królestw Oboięy Sycylii i t. d. i. t. d.«

»Ponieważ wola jest Naszą Naszym poddanym wciagnionym w polityczne zaburzenia, wydarzone w tēy części Naszych Królewskich Państw dadź nowy dobroczynny dowód Naszēy Królewskiēy łaski, więc po przedstawieniu Naszego Ministra Sekretarza Stanu zawyrokowaliśmy i wyrokujemy co następuje: — Art. 1. Daiemy amnestyją i powszechne łaskę wszystkim w Naszych Królewskich krajach z tēy strony pęsinny morza w zakazane i w skryte sekty i towarzystwa przyiętym osobom i tym wszystkim, którzy w politycznych zaburzeniach i w zamachach przeciwko królowi i Naszēy Królewskiēy Koronie przed d. 24. Marca włącznie, mieli uczestnictwo; postępowanie karne ma bydź przeciwko nim zniezione. — Artykuł 2. Z tēy w. poprzedniczey Artykule wydaney amnestyi wyiete są następujące osoby: 1) Ex-Jenerał Giuglielmo Pepe. 2) Opat Luigi Minichini. 3) Ex-Podpułkownik Lorenzo de Conciliis. 4) Opat Giuseppe Cappuccio. 5) Ex-Jenerał Giuseppe Rossarol. 6) Ex-Jenerał Michele Carascosa. 7) Ex-Major Vincenzo Piza. 8) Ex-Pułkownik Gaetano Costa. 9) Ex-Pułkownik Giovanni Russo.

10) Adwokat *Giuglielmo Paladino*. 11) Ex-Intendent *Nicola Lucente*. 12) Ex-Pułkownik *Francesco Capecelatro*. 13) Ex-Officjal w Królewskim Muzeum, *Gabriele Rossetti*. Wreszcie wszyscy przytomni i nieprzytomni obwinieni, przeciw którym wydano rozkaz uwięzienia w skutku wydanego wyroku w sprawie tak zwanego *Monteforchiego* sprzyśiężenia i występków śledzonych w procesie w *Salerno*, *Avellino* i *Lucera*, oznaczonych Artykułem 123. Kryminalnego Kodeksu a popełnionych przed d. 8. Lipca 1820. — Art. 3. Do niniejszhey amnestyi nie należą powszechne występk i przewinienia w innym nie politycznym popełnione zamiarze. — Art. 4. Osoby w celu powszechnego bezpieczeństwa do wysp, lub gdzie indzię wygnane, poddadzą się dawniejszemu wyrokowi aż do Naszych późniejszych rozporządzeń. — Art. 5. Ci, którzy w skutku politycznych zaburzeń oddalili się z Naszych Królewskich Państw nie powinni wracać bez Naszego wyraźnego pozwolenia. — Art. 6. Niniejszym znosiemy Kommissyie śledcze (*Giunte di scrutinio*). — Art. 7. Wszelkim Władzom Sądowniczym i Administracyynym zakazuje się przyjmować i upoważniać wszelkie zaskarżenia bezimienne wyjąwszy podług artykułu 28. Naszego Kryminalnego porządku złapanie na świeżym uczynku (*casu di flagrante*). Wszelkie inne przeciwne temu rozporządzenie odwołuje się. W zaskarżeniach opatrzonych podpisami postępować się będzie podług prawideł wyżej wspomnianego porządku — Art. 8. Naszym Ministrom Sekretarzom Stanu Spraw Zewnętrznych, Skarbu, Łaski i Sprawiedliwości, Spraw Duchownych i Królewskiego Domu, tudzież Spraw Wewnętrznych, Wojny i Marynarki i Główney Policyi, iak dalece ich się to dotyczy, zalecamy wykonanie niniejszego wyroku.»

»W Neapolu d. 28. Września 1822.»

»Ferdynand.»

Królestwo Polskie.

— Z *Warszawy* d. 4. Października. —

Jego Cesarzowic. Mość, W. Xiążę Michał, wracając z Niemiec, przybył tu d. 11. b. m. i stanął w pałacu letnim. Jego Cesarzowic. Mci. W. Xięcia Konstantego w *Belwederze*.

Turcyja.

— Z *Konstantynopola* d. 25. Września. —

Wiadomości od wschodnych granic Państwa nie bardzo są pomyślne. Zdać się, że

Persowie czynią postępy. Zaraza podobna do morowey, tak zwana *Cholera morbus*, wybuchła w *Mossul* a i w *Mardynie* dała się poczuć; *Emir Biskur*, naczelnik *Druzów*, popłynął miał na okręcie *Francuzkim* do *Egiptu*, gdzie za pośrednictwem *Mohammeda Alego Baszy*, spodziewa się przebaczenia.

Dotąd ieszcze nie mamy zupełnie pewnych wiadomości o położeniu rzeczy w *Morei*. Codziennie rozchodzą się naysprzeczniesze wieści w tęj mierze; nikt im nie wierzy, a *Turcy*, ani chcą sobie zadawać pracy do prostowania takowych.

Tymczasem mylnie prowadzeni młodzi *Niemcy* i *Francuzi*, przykrém doświadczeniem nau czeni, powracają z *Grecyi*. Wszyscy zgadzają się na jedno w opisywaniu *Greckich* naczelników, których postępk i oświadczonym nawet obrońcom ich sprawy, dałyby powód do ukośnych myśli.

W. Porta ogłosiła *Firman* bardzo surowy przeciwko panującemu zbytkowi.

W urzędach publicznych i w niektórych Wielkorządztwach zaszył odmiany. Na miejscu dotychczasowego Prezydenta *Mennicy* stanął *Husni Bey*. *Aarif Efendi*, niegdy *Reis* w obozie, otrzymał urząd *Defter Emniego*, czyli *Archiwisty Państwa*. *Basza Syryjski* przeniesiony do *Saida*, a *Behram Basza* do *Aleppo* z zatrzymaniem prowincyi *Rakha*. *Prowincya Mossul*, przedtem do Wielkorządztwa *Bagdadzkiego* należąca, teraz odłączona i przydana została *Numan Baszy Sade Jahia Bejowi*, wyniesionemu na stopień *Baszy* trzech huńczuków. *Jussuf Bey*, mianowany został *Muhufisem* wyspy *Scio*.

Wyspa *Kandyja* nawiedzona jest od morowey zarazy, z powodu której wielki panuje tam pomór.

W nocy z d. 18. na 19. b. m. wybuchnął pożar w domu *Ormianina* nie daleko *Fanaru* i przeszło 2,000 domów blisko siebie stawianych uboższey klasy ludu w perzynę obrócił. Zle położenie tęj dzielnicy miasta, zniweczyło wszystkie środki do ugaznienia pożaru użyte. Spokojność publiczną utrzymuje *Rząd* ciągle z surowością.

Zaraza, powiększyła się niestety! ostatnich dwóch tygodni, mianowicie we wsiach położonych nad kanałem i między woyskiem obozującym pod *Bujukdere*. *Pera* i *Galata* nie są także całkiem wolne od tęj choroby; spitale jednak są ieszcze próżne.